

Nro. 21.

A' FELS. CSÀSZÀRNAK. ÈS A. KIRÀLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÈBÒL.

*Ináult Bétsbòl, Pénteken September 9-ik napján
1803-ik esztendőben.*

B é t s.

Báró Wenkheim József, Cs. Kir. F. M. Lajtinánt, az ő Kir. Fő Hertzegsége Antalnevét viselő Magyar gyalog Regimentnek tulajdonosá, a' vizi betegséggel való hosszas küzködései után, itten, e' folyó Septembernek 5 ik napján, estéli 9 óra előtt három-fertálykor, életének 70-ik esztendejében még halálozott, és még betegágyában tett rendeléséhez képest, holt teste ezen hólnap 7 ikén, estéli hetedfél óraker, a' Sz. Agoston rendén lévő Szerzetesek templomában tsendesen le-tétetett. Az érette való exequiak ma dél előtt 10 és 12 óra közt tartattak.

Ezen város szomszedságában fekvő Simering

nevű helység sík mezején táborozott, és magát az ágyúzó mesterségben, Augusztus hólnap kezdetétől fogva csak nem minden nap gyakorlott ágyúzó szereg, azon hólnap 30 ikán, János Kir. Főherczeg, és az itt lakó Generalitás jelenlétekbén, azon hadi mesterségben való gyakorlottságának igen szép próbáit adta, és megmutatta azt, hogy igen nagy előmenetelt tett azon hadi taktikában.

Az a' Párisba küldött Török követ Aleth-
Effen di, kiről a' közelebb múlt postanapon költ M. Kurirban emlékeztünk vala, a' múlt kedden indult el innen Páris felé. Nemcsak a' Fr. első Conzulknak, hanem a' Conzulkénak is sok betses portékákat, nevezetellen Török Országi, és napkeleti Indiai materiákat vífzen ajándékba. Itt való egyréhány napi mulatása alatt, Cs. Kir. Status minister Gr. Cobenzel Eö Excellentiája, és az itt lévő Fr. első rangú követ Státus Tanátsos Champaign ötet gazdagon meg vendéglettek, a' melly alkalmatosságokban ó a' Mahomet Próféta bor italt tilalmazó parantsolatjáról el felejtkezvén, sok jó pohár bort ki üresített.

A' Nápolyi Kir. udvar követye Chevalier Ruffo is ide érkezett már, és a' múlt szerdán dél előtt volt Császár Ö Felségénél első audientzián.

Magyar Ország.

Szigetről, Máramaros Vármegyében Augusztus 20-dik napján. Meg nem álhatom hogy az itt virágzó köz felebaráti szeretetről, és példás türedelemről a' Magyar. Kurirt ne tudósítsam, mellyek az ide való egyenes szívű, és böltsen kormányozó Előjáróknak példájok által nagyon fegetnek, a' kik Sz. Pál Apostolnak ezen bölts ígéit, senki se mondja közületek, hogy éa

vagy Peteré, vagy Palé, vagy Apol-
ló é v a g y o k, szüntelen elméjékben tartván, a' kü-
lömböző vallásúak közt külömbséget nem tésznek,
hanem mindenekhez, a' kik az Isteni, és a' Házai
törvényekhez szabják magokat, egyenlő szives haj-
landósággal, és kegyességgel viseltetnek. Ezeknek
idvellidoes példájokat a' lakosok is szorossanköve-
tik, úgy annyira, hogy egyik a' másikat mint ma-
ga atyafiatt, 's igaz barátait úgy tekintti, a' mi-
ben lehet segíti, 's gyarapítja, és a' vasárnapikö-
zönséges Isteni tiszteleten kívül, a' külömböző vál-
lásúakat egymástól meg külömböztetni nem lehet.
Ezt sok példákkal meg lehetne bizonyítani, de elég
légyen most ez egyet elő hozni. Itten az egyesült
Görög Ekklesia a' templom építéséhez fogatván,
sok Reformáta Ekklesiabeli atyafiak, a' kik között
való a' Melt. Gróf Teleky familiája Præfectusa,
meg értvén a' köhordásra való időt, elsőek voltak
a' köhordásban, úgy annyira, hogy még az egye-
sült Görög vallásúakat is meg előzték, mások fa,
homok, 's egyébbb materialék hordásával, sőt még
pénzbeli adományokkal is a' templom építését elő-
menetelesítik. — Ezek között való a' Magy. Ku-
rirnak egyik Erd. Olvasója, Titt. Fejér János Ur is,
a' ki ezen szent végre önként 20 forintokat aján-
lott és adott.

V a s s V á r m e g y é b ő l Augustus 21-ikén.
A' Bártfai, Füredi, Pöstyéni, Szalatnyai 's több
hires savanyú vizek és gyógyító fürdővizek közt,
az ezen Nemes Megyében, Steyer és Auszriai ha-
tárain bugyborékoló T a r t s a i savanyú és fürdő
viz sem utolsó, és annál többször érdemes emle-
teni, mennél bizonyosabb, hogy az, az előbbiektől kü-
lömböző tulajdonságaira nevezve sokakonségit és se-

githet, a' kik amazokat próbálták 's haszontalannak tapasztalták. A' fürdeni, és igen jó ízű inni való víz belső tulajdonsága 's alkotó részei már ez előtt² negyven egynéhány elztendővel orvosiképen meg vizgáltattak, 's gyógyvítő erejünek találtattak, és környékek is igen gyönyörű.

Számossan voltak itt az idén a' jelesebb fordó vendégek is, háromszor változván az egész Társaság. úgy annyira meg telt újra mindég az el fogadásra készült alkalmatosság, hogy több gondjaiktól, 's terhes, 's dolgaiktól üresülni kívánó jövevényeknek mulatás nélkül vissza térni szükséges volt, noha mind a' Szombathelyi Püspök és Kardinál Ur Eő Eminentziája az Uraság kastélyába vette lakását, mind ama Tartsának fényre hozója, Gróf Batthyán Antal Ur Eő Nagysága a' tiztházba vonta meg magát a' mellzébbi vendégek tagasbb alkalmaztathatása miatt.

És igazán melly kellemetes és hasznos olly hires és látogatott lehetne a' Tartsai orvos viz, ha a' haszon keresete mellett, az illy helyeken meg kívántatott szolgálatra 's rendtartásra ügyelő személyek is rendelkeznének, tudós és érdemes Orvos meg hivattatna — az isteni szolgálat rendesen megtartatnék — a' szállás, fürdő, egesseget tenyészítő étel 's ital ki szolgáltatása gyarapittatnék, tsinosbétatnék, a' szegényekhez 's betegekhez is irányoztatnék, és némely forsú vagy nyavalyájú vendégektől különöztetnek; végtére a' pénzesbb 's nem fösvény vendég nemtsak a' gyalog sétálással és jó szántából oda vetemedett játék szinnel hanem más képen is mulathatná magát s. a. t.

Olafz Orfzág.

Rómából Augusztus 20-ik napján. Kardi-

nal Buſca Eő Eminentiaja a' múlt Auguſtus 12-ik napján, életének 72-ik eſztendejében meg halálozott.

Felette nagy örömére ſzolgált Pápa Ő Szentſégének, és ezen város lakosinak az a' Livornóból jött tudósítás, mellynek rövid ſummája ide megyen ki, hogy az Algiriai Deyt, és Algiria városát, ennek rettentő oſtromoltatása által Anglus Admiral Nelson nagyon meg feyutte, és megzabolázta. Hogy az ezen történetről támadt hír nem valami forgószél hozta mi hozzánk, abból világos, hogy a' hozzánk tartozó Civitavechiai kikötő helybe bé evezett hajók is annak valóságát bizonyittyák. Erről a' történetről következő tudósítást olvasunk a' Majlandi közönséges levelekben.

BŰU Cluj / Central University Library Cluj

„Minekutánna, úgymond, az Algiriai haramja Társaság moſtan uralkodó Fejedelmének, az úgy nevezett Deynak fülébe ment volna, hogy a' Máltai ſzigetből ki evezett négy Anglus linea hajók és a' tengeren ólálkodó Algiriai eskader, avagy kis flotta közt Julius első hetében történt véres tſatában hat Algiriai hajók az Anglusoktól öfzve törtettek 's el ſzüllyesztettek volna, ő, tudniillik a' Dey, minden Algiria városában le telepedett Anglus kereskedőket vasba veretve tömlöczökre hánnyatott, vagyonjaikat pedig kótyavetyére vettette. Anglus Admirál a' hires Nelson a' Deynak ezen kegyetlerségéről tudósítatván, hét fregattal Algiria városa alá evezett, 's mingyárt egy poſta hajót küldött a' nevezett barbarus Fejedelemhez, és tölle azt kívánta, hogy az ott lévő Anglus kereskedőknek okozott buffzágért és kártételért tegyen eleget, mellyet nemtsak nem mivelte, ſőt a' mi több,

a' hozzája küldött posta hajót is le árestáltatta a' Dey. Ezen felette meg bosszonkodván Admirál Nelson, a' következett éjféltájba, Algiriátirtóztató ágyú-'s bombi tüzzel kezdettelövöldöztetni, mellyel mind a' Deyt, mind a' lakosokat ki beszélhetetlen félelembe ejtette. Ezen szörnyű ágyúropogások közt a' Dey egy posta hajót küldvén Adm. Nelsonhoz azokönyörgött, hogy szünyön meg a' nagy ágyuzástól, de a' ki nékie rövid szóval azt izente, hogy ő egynéhány órák mulva fog nékie válaszolni, 's azomban minden meg szünés nélkül folytatta a' szörnyű ágyuzást, 's csak nem harmad részét öfzve rontatta Algiriai városának. — Azért másodszor is posta hajót küldvén Lord Nelsonhoz a' Dey, magát arra kötelezte, hogy mindenre, a' mit Nelson kívánna, kézreá állani, csak hogy a' város rongalásától szünynyék meg. — A' nevezett Anglus Admirál annak 10 órákig szakadatlanul tartott ágyúztatása után, következő fel tételek mellett szünt meg: 1) hogy minden fogságra vetett Anglus kereskedők borsátassanak szabadon — 2) minden vagyonjaik adattassanak vissza — 3) minden nékiek okozott kár fizetődjön meg — 4) minden Európai keresztény rabok, akár melly nemzetből válok legyenek, helyheztettesenek szabadtságba, 's vitettesenek az Anglus hajókra — 5) hogy a' Nápolyi Országi és Toskánai nemzetbéliek közzül egyetlen egy se raboltasson el ennekutánna. — 6) hogy leg ottan 500000 aranyat fizessen neki, az az Lord Nelsonnak az Algiriai Dey.

Genuából Augustus 20 ik napján. Az ide való Kormányfűk, az itt, és az egész Liguriai Republikában tartózkodó idegen nemzetbéliekre néz-

ve olly parantsolatot tétetett közönségessé, mellyhez képest ők haladék nélkül tartoznak arról az Előjáróknak jelentést tenni, mitsoda nemzetből valóok légyenek, mitsoda dologban járjanak, miben légyenek foglalatosak, és meddig kívánnak ott mulatni. — A' ki közülök ezen parantsolatnak nem engedelmeskedik, mint gyanús emberrel úgy fog vele a' törvény bánni.

Frantzia Respublika.

Az egyházi dolgokra ügyelő Fr. minister Status Tanácsos Portalis a' Donnersbergi Ofztály Préfektusának hivatalbéli jelentést küldött a' felől, hogy az Augustana Vallást tartó Protestans gyülekezeteknek ő általa képzített organizatzióját Thermidornak 18-ik (Augustus 5-ik) napján költ végzése által az első Conzul helybe hagyta, és hogy egyfzersmind, a' Moguntiában fel állitatott közönséges Consistoriumnak előülőjévé polgár Pletfchet nevezte ki, a' ki tudniillik, a' Donnersbergi és Saari Ofztalyoknak egyházi dolgait igazgassa ennekutánna. — A' nevezett minister Portalis alkotmányához képest, a' Donnersbergi Ofztályban az Evangélikusoknak 14 consistorialistemplomok fognak ezután lenni, úgymint Moguntziában, Alzeiban, Guntersblumban, Kirchheim-Bolandenben, Wormsban, Frankenthalban, Speyerben, Türkheimban, Grünstadtban, Winnweilerben, Obermoschelben, Kayferslauternben, Zweybrückben, és Pirmasensben, mellyek alatt több 's kevesebb parokiák fognak lenni. Rövid idő mulva a' Reformata Ekklesiáknak organizatiója is végbe fog vitetni.

Párisból Augustus 24-dikén. Az első

Conzulténak azon vérség szerént való atyafiait, a' kiket a' Martinique szigetből. Frantzia Ország felé útjokban az Anglus zsákmányozó hajók el fogván Londonba vittek, hat nappal ennekelötte egy Anglus posta hajón Calaisba Fr. Országnak Angliával által ellenbe lévő kikötő helyébe vitték bé.

A' múlt Augufthus 4 ik napján dél után 1 óra-
kor, a' mint a' Párisi újság levelekből olvassuk, Lyonban olly nagy hévség vólt, hogy 47 graduson állott a' thermometer, és így hét grádussal fellyebb mint sem Afrikának Senegal nevezetű városában. Azonnap dél után három óra felé 51 gradusra lépett ott a' thermometrum szerént a' hevség.

Párisból Augufthus 9-ikén. Nem régiben, az Angliai Alsó Parlamentom gyűlésében akként nyilatkoztatta ki magát Ex-minifter Pitt, hogy ő a' Frantziáknak Angliába leendő ki szállásokat tellyes szivéből ohajtya, álhatatosan meg lévén arról győződve, hogy ez nékiek végső romlásokra fogna szolgálni. El hitetheti magával Pitt uram (így szól egy Párisi közönséges újság levél) hogy bizonyosan bé fog az ő kívánsága tellyesedni; azonban nem reményljük, hogy ez a' dolog kárunkra szolgálna. Bonaparte Frantzia Országnak védelmező angyala, a' ki mindeneket előre ki tud kálkulálni, maga fogja azon ki szállást kommandirozni. — A' múlt tavasszal, mint mi is említettük a' Magy. Kurirban, olly kövek hállottak le Frantzia Országban a' levegőből, mellyek közt 17 fontos is találtatott egynehány. Ezt a' különös dolgot egy Párisi közönséges újság levél a' kevély Albionnak t. i. Angliának meg aláztatásására magyarázza,

és sok példákkal igyekeznek a' régi historiákból ennek igazságát meg mutatni.

Párisból Aug. 29-ikén. Úgy hallatik, hogy a' Westfáliában, és Magdeburgban lévő Prusszus hadi nép parantsolatott vett volna az eránt, hogy az Albis, és Wéser folyó vizeknek torkait, és északi Német Orzágnak néhány kikötő helyeit foglalják el, azon egyességhez képest, melly a' Fels. Prussziai Király, és a' Frantzia Kormányfő között nem régiben végbe ment. — Ezen Királyi Felsőajánlásával Párisba ment Hannoverai Deputatusoknak kérésekre, következő kedvező dolgokat, engedett a' Fr. első Conzul, 1) Hogy a' Hannoverai Választó Fejedelemségben lévő Fr. seregek, 20,000 re szállítódjanak alább. 2) Hogy egy millió livernél több contributziót ne fizessenek a' Hannoveránusok hólnaponként.

Párisból Aug. 23 dikán. Egy ide való újság levélben illy meg jegyzést olvasunk a' jelenvaló környülállásokról: „Az Orosz Császári, és Prusszus Királyi követek Markow és Lucchesini, udvaraiknak nevekben olly jegyzést adtak bé a' Frantzia Kormányfőnek, mellyben arra kötelezik magokat, hogy a' Frantziák és Anglusok között való közbenjárást magokra vállalják. Ezen Jegyzéshez egy békeséges traktára czélzó planumot is ragasztottak, melly a' Máltai szigetet, és néhány nem igen fontos tárgyakat kivévén, az Ammiensi békeséghez nagyon hasonlít. — Ezen új planum szerént a' Máltai szigetet azon vitézi Rendnek vissza kell adni; senki a' Frantziák 's Anglusok között ezen vitézi Rendnek tagja nem lehet; ezen szigetben 4000 főből álló hadi népet fog a' Nápolyi Király küldeni őrizetre, a' kiknek

tartásokra a' Frantziák és Anglusok adnak költséget egyenlő formán. — Ezt a' békefféges plánumot meg nem veti ugyan a' Frantzia Kormányfő; mindazáltal azt kívánja, hogy azon költségeit, mellyeket ezen új háborúnak kezdetétől fogva tett, fordítsa meg nékik Anglia, mellynek bé tellyesítéseig, a' Hannoverai Vál. Fejedelemséget zálogképen meg tartják. “

W o r o n z o w Orosz- és B. J a k ó b i Pruszus követek, azon időben hasonló plánumot terjesztettek a' Londoni fő Kormányfő eleibe, a' melyet el nem háritotta ugyan magától az Angliai ministerium; mindazáltal elsőben is egy olly szigetet kívánt a' Közép Tengerben magának adatni, a' hol mindenkor bátorságos menedék helye lehessen egy flottának, 's a' melly által a' Fr. Kormányfőnek Egyiptom 's Török Ország ellen fel tett tzeilyait akadályoztathassák. — Továbbá, hogy azon költségeket, mellyeket a' Hannoverai Vál. Fejedelemségből ezen új békeffé kéz alá irással leendő meg erőssítetéseig a' Frantziák ki tsafarnak, az utolsó fillerig fizesse meg a' Fr. Kormányfő, adja vissza azon tartományt az Angliai Királynak, és minden következhető háborúban, a' mellyekben Német Ország bé nem keveredik, esmérje meg annak neutralitását s. a. t. Minémű lépéseket fognak Angliának ezen feleletére az a' Pétersburgi Császári, és Berliini Kir. udvarok tenni, az idő választya meg. — Azoknak, a' kik az Angliai ministeriumnak ezen új háború el kezdésében rejtett titkos tzeilyait tudják, és esmérik, a' békeffé el készüléséhez kevés reménységek van.

Párisból August. 21-ik napján. A' Párisi tengeri dolgokra ügyelő minister minden Frantzia

kikötő helyekbe kemény parantsolatot küldött az eránt, hogy minden lehető sietséggel készítsék az Angliába leendő ki szállásra rendelt hajókat, álhathatoflan el tökélvén magában azt a' Fr. első Conzul, hogy a' jövő December, vagy Januarius hónapjában azon fel tett tzellyát el kövesse, az az, hogy a' ki rendelt hadi népet Angliába ki szállítsa. — Még most is meg kettöztetett lépésekkel marsiroznak néhány ezer főből álló Frantzia seregek Zelandiába, ne hogy módot talállyanak az Anglusok ezen tartománynak el foglalására, mellynél fogva az Angliába ki szállani igyekező Fr. hadi népet meg támadhatnák hatulról, 's héjába valóva tehetnek, azoknak már is szörnyű költségbe került szándékjokat. — A' Dünkirchen és Boulogne me lett táborozó 35000 főből álló ármádia készülöben vagyon már, és a' St. Omernél lévő is, mellynek fő kórmánya Generál Mafsenára bízott, ma helnap tökelleteffégre fog vitetni.

Brüffelből Auguszt. 22-dikén. Az ide való törvényes itilő szék néhány napoktól óta két olly kereskedő ellen való processusban foglalatoskodott, a' kik kézfakarva és tsalardúl bankrotiroztak, az az, Creditoraik pénzeiknek vissza fizetésére elegteleneknek lenni jelentették magokat. Számos próbákkal meg bizonyitvan azt a' tanúk, hogy azon törvénybe idézett kereskedők sok tsalást vitenek volna végbe, ellenek szententzia mondatott, melly szerént ök egész hat órat a' perengeren állottak, 's azután hat esztendőre lántzokra kötve tömlöczre küldettek. — Egyik közölök Német nemzetből való vólt, és a' Fr. revolutió miatt támadt hadakozás előtt a' Posta hivatalnak tagja vólt

— Két prókátorán kívül, az Előülő engedelmeből a' felesége által is védelmeztetett, de sem ennek mézes beszédjei, sem amazoknak ékeffen szóllása őtet a' fejére mondott szententziától meg nem menthették.

Frantzia Országának Clermont nevü városában, egy nem alacsony születésü, rangú és tehetségü asszonynak két fiai voltak, a' kik közzül az örögbik és 22 esztendő s nehezen szenvedvén azt, hogy az ifjabbat es 16 esztendőt az anyja inkább szerette, mint sem őtet, egykor magánossan lévén az édes anyja oda haza, reá rohant, 's egy késsel 22 sebeket ejtvén a' testén, szörnyü halállal végzette ki e' világból. Gyakorta illy szomorú következései szoktak a' rossz nevelésnek lenni.

Párisból Augústus 23. dikán. Az ide való Collégiumban Görög nyelvet és litteraturát tanító derék Professornak polgár G a i l n a k egy igen gazdag kövekkel rakott gyűrüt küldött a' múlt esztendőben I. S á n d o r Orosz Császár ajándékba, melly mellé ő Csász, Felsége egy tulajdon kezével irt levelet is ragasztott. — Tegnap ismet egy asszonyi nyakra való ékefféggel tisztelte meg őtet, melly mellett illy foglalatú levelet küldött néki Orosz herczeg Kourakin S á n d o r:

„Polgár Professor! Ezen gyémánt nyak ékefféggnek el küldését Ő Császári Felsége reám bizta. Meg vagyok arról gyöződve, hogy Kigyelmed azon Monárka Kegyelmed eránt való tiszteletének újabb jelét, a' ki a' tudományokat igen szereti, a' ki azoknak pallérozoit, a' kik közzül való Kigyelmed is, tiszteli, és a' ki leg főbb gondját azoknak a' maga roppánt Birodalmában leendő ki terjesztésére fordítja, édes érzékenység nél-

kül venni nem fogja. — Tellyes szivemből óhajtom, hogy Kigyelmed, litteraturát tárgyazó munkáinak további folytatása által, maga nagy hírét nevét öregbithesse, és hogy Kigyelmed semmit se kételkedjen arról, hogy én Kigyelmed eránt szüntelen különös tisztelettel vagyok és leszek s. a. t.“

P á r i s b ó l Augusztus 25-ikén. Mostanában egy olly könyvetske jött itt ki a' könyvfajtóból, mellyben Nagy K á r o l y Császárhoz hasonlitatik első Conzul B o n a p a r t e. — Nem tagadhattyuk, hogy T a b a g ó szigetét az Anglusok tollünk elvették, de Martiniquét és Gvadaloupét, holott erős és számos őriző Frantzia seregek feküsznek őrizetben, nem egy hamar és könnyen tsipheti el.

Nagy Britannia.

A' mi Albis, és W é z e r folyó vizek torkánál vígyazó hajóinknak parantsolat küldetett az eránt, hogy azokat a' Hannoverai legényeket, a' kik Angliai hadi szolgálatba állani kívánnak, bé fogadják, és hozzák hozzánk által, a' kikből egy különös sereget állit fel a' Cantabrigiai Kir. herczeg. — Azoknak az özvegyeknek 's árváknak számok-
ra, a' kiknek férjeik és atyaik a' jelenvaló háborúban el vesznek 2500 font sterlinget ajánlott a' Londoni Magistratus. — A' tehén himlővel való bé óltásnak halhatatlan fel találóját, Orvos Doktor J e n n e r urat Londoni polgári jussal és 100 font sterlingre betsült arany piksiffel tisztelte meg. — Ex-minister Pith, az általa fel állitatott hadi seregnek Generálissává tétetődött, annak bizonyosságára, hogy ő nemcsak a' politica, hanem a' hadi dolgokban is tud szolgálni, és hazája 's uralkodó fejedelme böldegságaért az életét is kész löszén fel aldozni. — A' sok kintsel biró herczeg

Bedford is egy 500 főből álló corps-t állított fel maga költségén.

Angliában, a' Londoni 24-ik Augustusi tudósítások szerént, a' két Indiai termékek és portékák úgy annyira meg szaporodtak, hogy azt sem tudják a' nagy kereskedők, hová kellyen azokat tenni, kiváltképen azért, mivel az Albis és Wézer folyóvizeknek torkai bé zároltatva lévén, se ide se amoda nem lehet azokat küldeni. — Már egynéhány versben tudakozódtak Addington ministertől a' Londoni főbb kereskedők a' felől, minémű kinézésekhez leheffen nékiek reménységek jövendőben, avagy mellyik kikötő hely vólaa az Angliai portékáknak másuva való küldetésekre legbátorságosabb; de ő, tudniillik minister Addington, egykor sem felelt nékiek egyenként, hanem mindenkor a' békeféliges várakozást javasolta nékiek. — Illyenképen kiki maga jótettzéséhez képest, avagy Correspondenseinek utasítások szerént kereskedik, és sok Anglus portékákkal, 's mivekkel meg rakott hajókat küldnek Emdenbe, Tönningenbe, Husumba, Kielbe, Schleswigbe, Lübeckbe, Rostokba, Wismárba, Stettinbe, Velentzébe, Triestbe és egyebüvé is, a' honnán osztán Európának több tartományába vitetnek az eladás végett. Ez ugyan, mig a' Sund nyitva leszen, mind meg lehet; de ha a' jövő télen az is bé fagy, akkor osztán sokkal drágábban kell azokhoz jutni mint most, és az Anglus kereskedők is jobban meg fogják fejeket rázni. — Minister Addingtonnak eddig adott feleletjeiből világossan ki tettik, hogy az Angliai ministerium maga sem tudja vóltaképen meghatározni, mitsoda ki inenetele leszen a' jelenvaló há-

borúnak, avagy miképen fognak Európának dolgai folyni jövődében.

Londonból Aug. 14 ikén. Ezen utolsó nyolcz napok el folyása alatt, sok kereskedő hajóinkat fogdostak el a' Frantzia zsákmányozó hajók azon gazdag flottától, melly két hadakozó hajóink fedezése alatt Jamaikából vissza térvén, a' tengeri veszedelmes szelvezsek által széllyel szórattott. Bár mint ditsekedjenek is tengeri nyereségeinkkel közönséges leveleink; de még is meg kell azt wallanunk, hogy ámbár több hajókat rablottunk mi el a' Francziáktól, mint ők mi töllünk; de mivel sokkal nagyobb árú porkékák voltak a' mi hajóinkon, mint sem az övéikenn, sokkal több károkat tettek a' Frantziák minékünk, mint sem mi önékiek.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dánia Ország.

Koppenhagából Augústus. 20-ik napján. Ide való tudós Professor Pelt Ur, olly úszó alkotmányt talált mostanában, mellynek segittsége által valamint a' folyó vizekben, úgy a' tengeren is, minden alkalmatlanság nélkül úszni lehet. Ez az úszó alkotmány, egy pantofli fából (Deákúl Suber) készített nadragból, és jankelből áll. Hogy nem haszontalan találmány légyen ez, a' múlt héten sok nézőknek jelen létebben azzal próbát tett, a' mellyekbe öltöztetett bátor szivü hajós legény a' tengerben ugorván a' Sund nevezetü szoros tengeren, melly Fretum Sundicumnak nevezetik, és a' mellynek széleltsége Helsingör mellett 3 fertály orányi, Dániából Svétziaba által úszott. Ezen tengeri úttában jól evett, ivott, egy pipa dohányt is kiszitt, és a' nálla volt pistolyból egynéhányszor lött; rövideden meg mondván, meg mutatta

azt, hogy ő az úzás alatt kezeivel és lábaival szabadon élhetett. A' Svétzia felől való tenger parton álló nezők nagy öröm kiáltással és tapsolással fogadták őtet. Kevés idő töltése után ismét a' Sundba ugrott, és egy kis óra el forgása alatt vissza úszott Dániába. A' Frantziák, a' kik az Angliába való ki szállason törik elméjeket, sok hasznát vehetnék ezen új találmánynak. Az egész alkotmány, melly mind öfzve 8 fontot nyom, úgy van készítve, hogy annak, a' ki avval fel ruházva a' vízbe esik, a' feje mindenkor fel felé áll. Ennek nagyobb követkevései lehetnek, mint sem a' levegő égben evező hajónak. — Hogy az Orosz flotta a' Cronstadti kikötő helyből már ki evezett volna, nem tudjuk; de hogy arra a' parantsolatot már kézben várja, arról sem ki sem kételkedhetik.

K o p p e n h á g á b ó l Augustus 23-ik napján. Orosz Admiral Krusenstern, ezen folyó hólnap 7-dikén két Orosz hajóval evezett bé a' mi kikötő helyünkbe. A' Japonba küldött Orosz követ, 's több meg külömböztetett rangú személyek voltak úti tarsai. — Ugy hallatik, hogy Stralsundum, a' Svéciai Pomerániának fő városa és derék kikötő helye jobb védelmező állapotba fog helyheztetödni.

N é m e t O r o s z á g.

B a m b e r g b ől Aug. 22 dikén. Az ide való Universitas, melly annak fundalójáról Ottó Menyhert ide való Püspökről Otto Fridericianának neveztetik, mostani urától, a' Bavariiai Val. Fejedelemtől el töröltetik, és a' Würzburgi Universitással fog egyesitetni. Ellenben helyette egy jó Lyceum fog itt tel állitatni.

D. D. S.